

20.4.2026

Ympäristövaliokunta
YmV@eduskunta.fi

VNS 12/2025 vp Valtioneuvoston maaseutupoliittinen selonteko

Pyydettyinä lausuntona Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Yleistä maaseutupoliittisesta selonteosta

Valtioneuvoston maaseutupoliittinen selonteko asettaa pitkän aikavälin tavoitteet suomalaisen maaseudun elinvoiman, huoltovarmuuden ja kestäväen kasvun vahvistamiseksi. Selonteossa tunnistetaan toimintaympäristön muutokset sekä tarve vastata samanaikaisesti väestökehityksen haasteisiin, kansainvälisiin kriiseihin ja talouden rakennemuutokseen.

Metsäteollisuus ry muistuttaa, että geopoliittiset ja -taloudelliset muutokset kytkevät politiikan ja talouden entistä tiiviimmin yhteen. Globaali vastakkainasettelu ja suurvaltojen väliset jännitteet heijastuvat turvallisuuteen, teknologiaan, huoltovarmuuteen, teollisuuteen ja kansainväliseen kauppaan. Näissä olosuhteissa kotimaiseen, uusiutuvaan raaka-aineeseen nojaavien arvoketjujen merkitys korostuu. Metsäteollisuuden keskeisestä raaka-aineesta, noin yli 90 % peräisin suomalaisista metsistä. Hankintaketju työllistää paikallisesti läpi Suomen, mahdollistaen elämisen ja työskentelyn myös harvaanasutulla alueella. Suoran työllisyysvaikutuksen lisäksi arvoketjussa syntyy välillisesti lisää työpaikkoja ja toimeentuloa.

Metsäteollisuus ry nostaa esille, että biotalous ja metsäteollisuus tulisi selonteossa tuoda nykyistä vahvemmin esiin maaseudun elinvoiman, huoltovarmuuden ja turvallisuuden näkökulmista. Suomalainen metsäteollisuus perustuu pääosin eurooppalaisiin ja kotimaisiin tuotantopanoksiin. Metsäteollisuuden tuotteet tehdään, kulutetaan ja kierrätetään pääosin eurooppalaisten toimesta. Tämä luo työtä ja toimeentuloa etenkin harvaan asutuilla seuduilla, mikä on merkittävä asia myös turvallisuuden näkökulmasta.

Metsäteollisuus ry painottaa, että maaseutupoliitikassa on tärkeää vahvistaa politiikkatoimien johdonmukaisuutta ja yli vaalikausien ulottuvaa pitkäjänteisyyttä. Teolliset investoinnit maaseudulle edellyttävät vakaata ja ennakoitavaa toimintaympäristöä. Ilman tätä investointipäätöksiä ei synny, eikä alueellinen kehitys etene.

20.4.2026

Mikäli uusiutuvista raaka-aineista valmistettujen tuotteiden asemaa parannetaan maailmanmarkkinoilla, niin se vahvistaa metsäsektorin kehittymistä. Maaseutupoliittisessa selonteossa olisi hyvä myös tehdä selväksi, että suomalaista metsien uudistamiseen sitoutunutta ja vähäisin fossiilisin päästöin puuta jalostavaa teollisuutta ei pidä niputtaa yhteen jossain toisaalla toimivan metsäsektorin kanssa, joka mahdollisesti aiheuttaa metsäkatoa ja runsaasti fossiilisia päästöjä.

Metsäteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua maaseutupoliittisesta selonteosta ja toivoo, että jatkovalmistelussa elinkeinoelämä ja järjestöt otetaan tiiviisti mukaan selonteon toimeenpanon suunnitteluun.

Metsätalouden ja metsäteollisuuden yhteiskunnallinen merkitys maaseudulla

Metsäteollisuus ry haluaa korostaa, että metsäsektori on maaseudulle keskeinen elinkeino, joka perustuu kotimaisiin tuotantopanoksiin ja pitkälti paikallisiin arvoketjuihin.

Metsäteollisuuden tuotteilla on poikkeuksellisen suuri kotimaisen arvonlisän osuus yli 70 prosenttia viennin bruttoarvosta (Tilastokeskus 2025, Arvonlisäpohjainen ulkomaankauppa). Tämä osoittaa alan vähäistä riippuvuutta tuontipanoksista. Tämä tekee metsäteollisuudesta koko kansantalouden ja erityisesti maaseudun kannalta strategisesti merkittävän toimialan. Metsäteollisuuden vientitulojen merkitys Suomelle on suurempi kuin missään muussa Euroopan maassa.

Parantamalla metsäteollisuuden toimintaedellytyksiä voidaan kasvattaa arvonlisää ja vientituloja uusien, innovatiivisten tuotteiden kautta. Näitä ovat muun muassa biopohjaiset polttoaineet, puupohjaiset tekstiilit, kestävät pakkausratkaisut sekä sahatavaran pitkälle jalostetut tuotteet, joilla on merkittävä rooli maaseudun yritystoiminnan ja työllisyyden näkökulmasta.

Metsäteollisuudella on keskeinen rooli myös huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden kannalta. Alan toiminta tukee maaseudun elinvoimaa, ylläpitää asutusta ja mahdollistaa perusinfrastruktuurin, kuten tieverkon ja energiantuotannon, säilymisen. Asuttu ja elinvoimainen maaseutu on keskeinen tekijä myös kansallisessa varautumisessa ja kriisinsietokyvyssä.

Selonteossa korostetaan vihreän siirtymän ja uusien investointien merkitystä. Metsäteollisuus ry painottaa, että biotalous on olennainen osa Suomen ja EU:n ilmasto- ja kasvupoliittikkaa. Uusiutuvat luonnonvarat tarjoavat ratkaisuja fossiiliriippuvuuden vähentämiseen, ilmastotavoitteiden saavuttamiseen ja huoltovarmuuden vahvistamiseen.

Ilmastovaikutusten osalta Metsäteollisuus ry korostaa, että pitkällä aikavälillä ilmastonmuutos lisää metsätuhoja erityisesti hoitamattomissa ja ikääntyneissä metsissä.

20.4.2026

Metsien sopeutumista ilmastonmuutokseen voidaan edistää aktiivisella ja kestäväällä metsänhoidolla, joka tukee metsien kasvua, elinvoimaa ja hiilinielujen säilymistä. Ilmastopolitiikassa on tärkeää, että nielupolitiikka kannustaa aktiiviseen metsänhoitoon ja turvaa raaka-aineen saatavuuden jalostukseen.

Metsäteollisuuden innovaatiot ja osaaminen maaseudun kehityksen tukena

Maaseutupoliittisessa selonteossa tunnistetaan osaamisen, koulutuksen ja innovaatioiden merkitys maaseudun elinvoimalle. Metsäteollisuus ry painottaa, että yritysten investoinnit edellyttävät vakaan ja ennakoitavan toimintaympäristön lisäksi osaavaa työvoimaa kaikilla koulutustasoilla.

Taloukasvun näkökulmasta tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopanostukset tulee kohdentaa nykyistä vahvemmin yritysvetoiseen TKI-toimintaan sekä tutkimustulosten viemiseen käytäntöön. Prosessiteollisuudessa, kuten metsäteollisuudessa, pilotointi- ja demonstraatiovaiheet ovat välttämättömiä mutta kalliita ja riskialttiita. Näihin tarvitaan myös julkista rahoitusta riskin jakamiseksi.

Osaamiseen liittyvissä kysymyksissä Metsäteollisuus muistuttaa, että koulutustason nosto ei ole sama asia kuin osaamistason nosto. Koulutustaso liittyy virallisiin tutkintoihin, kun taas osaamistaso kattaa myös työuran aikana kertyneen ja hankitun tosiasiallisen osaamisen. Koulutustasoja eri maiden välillä tarkasteltaessa on huomioitava esimerkiksi suomalaisen ammatillisen koulutukseen olevan kansainvälisesti tarkasteltuna korkeatasoista. Nk. PIAAC-tutkimuksen mukaan suomalaiset ammatillisen tutkinnon suorittaneet sijoittuvat esimerkiksi lukutaidossa ja numerotaidoissa lähelle tai ohi joidenkin maiden korkeakoulutettuja. Metsäteollisuus huomauttaa, että prosentuaaliset koulutustasotavoitteet eivät ole ensisijaisia, vaan tärkeämpää on tarkastella osaamista laajasti.

Metsäteollisuus ry

Paula Lehtomäki
toimitusjohtaja